

Fjällkrassing

Braya linearis

EU-kod: 1947

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Fjällkrassing är starkt kalkbunden och växer i rasmarker, på flytjord och klipphål-
lar. Den tål dock inte för kraftig uttorkning och dör lätt av torra eller ras på den
instabila marken. Den förekommer främst ovanför trädgränsen, men kan även växa
på lämplig mark i övre delen av den subalpina regionen.

Önskvärd naturlig stress och störning

Arten är klart störningsgynnad. Dess förekomster är kopplade till klimatiskt be-
tingad stress, aktiva markprocesser (i rasbranter och liknande) och renbete.

Reproduktion och spridning

Arten har en stor fröbank och återkommer ofta på lokaler där den försvunnit. Detta
gör att arten under lång tid kan överleva i form av mycket små populationer. Artens
frön kan spridas med snödrev, en uppskattning av spridningsavstånd är 100–500
meter.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

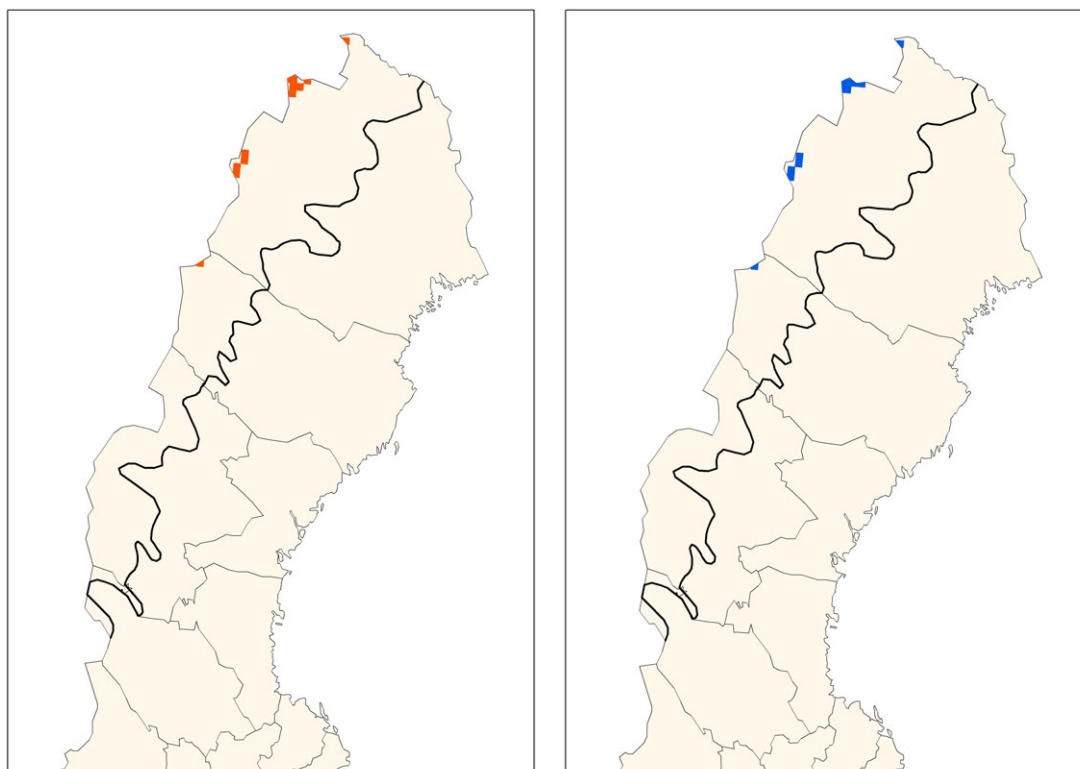
Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Sårbar (VU).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	6			6
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	1 013			1 013
Referensvärde (km ²)	1 013			1 013
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	3 000			3 000
Referensvärde (enhet ¹)	3 000			3 000
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal individer.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Förändrad störningsregim, främst genom minskat tramp av ren mm. kan leda till att rasmarker växer igen och flytjordar stabiliseras.
- Klimatförändringar, främst minskad nederbörd vilket kan leda till ökad uttorkning av substratet.
- Även en ökad stabilisering av rasmarker till följd av ändrat klimat kan bli ett problem för arten.
- Risk för negativa genetiska effekter p.g.a. små, isolerade delpopulationer är troligen försumbart.

Bevarandeåtgärder

- Gängse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- Fortsatt övervakning genom floraväkteri för några lokaler.

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av underarten är fridlyst enligt 7§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra underarten i naturen. Förbudet gäller alla stadier i underartens livscykel.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för fjällkrassing ska vara minst 1 013 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för fjällkrassing ska vara minst 40 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst 3 000 individer av fjällkrassing i alpin region.	Biogeografisk	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX fertila individer av fjällkrassing på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal fertila individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av fjällkrassing på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal individer	Vart 6:e år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (kalkrik ras- och solifluktionsmark ovan trädgränsen) för fjällkrassing i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Enligt UF-manual för fjäll (fastställd).	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimnivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år. Data om förekomst i skyddade områden förutsätts komma fram genom den biogeografiska uppföljningen.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Alm, C. G. 1921. Om *Braya glabella* Richards. och dess utbredning i Skandinavien. Acta Florae Sueciae Band 1: 245–264.

Ericsson, S. 2006. En lyckad expedition till fjällkrassingen *Braya linearis* vid Gingenljaure i Lyckesele lappmark. Natur i Norr 25: 85-102.

Gjærevoll, O. 1990. Maps of Distribution of Norwegian Vascular Plants. II. Alpine Plants. Trondheim.

Jakobsson, A. 1997. Sällsynta fjällväxter i Torne lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje. Stockholms Universitet.

Löf, Å. 1994. Hotade fjällväxter i Lule lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje. Stockholms Universitet.

Länkar

Virtuella floran <http://linnaeus.nrm.se/flora/>

Kontaktuppgifter

Marit Persson
marit.persson@artdata.slu.se
018-67 26 58

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala